നർമദയിൽ സത്യഗ്രഹത്തിന് പുതിയ മുഖം

എബി ജോർജ്

നർമ്മദാ തടത്തിൽ കഴിഞ്ഞ 14 വർഷമായി നടന്നുവരുന്ന സമരം ഈ മഴക്കാലത്ത് പുതിയ വെല്ലുവിളികളും ചെറുത്തുനിൽപ്പിന്റെ പുതിയ തലങ്ങളും അനാവരണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

ഇക്കഴിഞ്ഞ ഓഗസ്റ്റ് 10, 11 തീയതികളിലായി നർമ്മദാ ബച്ചാവോ ആന്തോളൻ നേതാവ് ശ്രീമതി മേധാ പട്കറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഗ്രാമീണരും ആദിവാസികളും 16 മണിക്കൂറിലേറെ അരയ്ക്കു മുകളിൽ വെള്ളത്തിൽ "ജലധർണ" നടത്തുകയുണ്ടായി. അവർ ജൂൺ 20 മുതൽ സത്യഗ്രഹം നടത്തിവരുന്ന മഹാരാഷ്ട്രയിലെ ഡോംഖേഡി ഗ്രാമത്തിൽ അണക്കെട്ട് മൂലമുണ്ടായ കൃത്രിമ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ വെള്ളം കയറിയതിനെ തുടർന്നാണ് സത്യഗ്രഹത്തിന്റെ ഈ പുതിയ മുഖം പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടത്. "വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങേണ്ടിവന്നാലും സ്വന്തം ഭൂമിയിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞുപോകില്ല" എന്ന ആദിവാസികളുടെയും ഗ്രാമീണരുടെയും ദൃഢപ്രതിജ്ഞ പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ട അവസരമായിരുന്നു അത്.

ജലനിരപ്പ് വീണ്ടും ഉയർന്നാൽ ജീവൻ നല്കി, ജലസമാധി ചെയ്യാൻ തയാറായ മേധാ പട്കറുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള സമർപ്പിത് ദൾ ജലധർണയ്ക്കു നേതൃത്വം നല്കി. ഓഗസ്റ്റ് പത്താം തീയതി പകൽ ഏകദേശം പത്ത് മണിയോടെ അസാധാരണ വേഗത്തിൽ ഉയർന്നു തുടങ്ങിയ ജലനിരപ്പ് രാത്രി 11 മണിയോടെ സത്യഗ്രഹികൾ ഇരിക്കുന്ന കുടീരത്തിന്റെ നിലം നനച്ചുതുടങ്ങി. അർധരാത്രിയോടെ സത്യഗ്രഹികൾ, മുട്ടുകാലു വരെ ഉയർന്ന വെള്ളത്തിൽനിന്നു സമരം ചെയ്തു തുടങ്ങി. 11- ാം തീയതി രാത്രി രണ്ടുമണിയോടെ വീണ്ടും ജലനിരപ്പുയരുകയും അരയ്ക്കു മുകളിലെത്തി ചേരുകയും ചെയ്തു.

സമർപ്പിത്ദളിലെ സത്യഗ്രഹികൾ വീണ്ടും ജലനിരപ്പുയർന്നാൽ ജീവത്യാഗത്തിനു തയാറായി നിലകൊള്ളുകയും മറ്റുള്ള ഗ്രാമീണരോടും സത്യഗ്രഹികളോടും ഒന്നര മീറ്ററോളം വെള്ളത്തിനടിയിൽ ആയിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന സത്യഗ്രഹ കുടീരത്തിൽനിന്നും ഉയർന്ന പ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് പോകാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

ജലനിരപ്പുയരുന്നതു മനസിലാക്കി സമീപഗ്രാമങ്ങളിൽനിന്നും എത്തിച്ചേർന്ന നൂറുകണക്കിന് ആദിവാസികൾ അടക്കമുള്ള സത്യഗ്രഹികൾ മേധാപട്കറുടെ ഈ ആവശ്യം സ്നേഹപൂർവം നിരസിച്ച് അവർക്കൊപ്പം ജലധർണയിൽ പങ്കെടുക്കുകയും നദിയുടെ നീതിയിലും നന്മയിലും വിശ്വാസമർപ്പിച്ച് സത്യഗ്രഹം തുടരുകയും ചെയ്തു. 11-ാം തീയതി രാവിലെ 11 മണിയോടെ ജലനിരപ്പ്, ഉയരുകയോ താഴുകയോ ചെയ്യാതെ നിശ്ചലാവസ്ഥയിൽ തുടർന്നു. ഏകദേശം 12 മണിയോടെ മഹാരാഷ്ട്ര പോലീസിന്റെ സായുധ വിഭാഗത്തിൽപെട്ട 250-300-ഓളം പോലീസുകാർ ഡോംഖേഡിയിലെത്തി. ഇതേസമയം തന്നെ മഹാരാഷ്ട്ര സർക്കാരിന്റെ പുനരധിവാസ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി, മേധാ പട്കറെ ഒരു കൂടിക്കാഴ്ചയ്ക്കു മാലേഗാവ് എന്ന താലൂക്ക് കേന്ദ്രത്തിലേക്കു ക്ഷണിക്കുന്നതായി ഒരു സന്ദേശം അയച്ചു. ഇനിയും ജലനിരപ്പുയർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ഇത്തരത്തിലൊരു കൂടിക്കാഴ്ചയും ചർച്ചയും യാതൊരു അർഥമില്ലാത്ത

(ശേഷം അഞ്ചാം പേജിൽ)

നർമ്മദ: സമരം തുടരുന്നു

ഒന്നാം പേജ് തുടർച്ച

താണെന്നും തനിക്ക് അധികാരികളെ അറിയിക്കാനുള്ളത് ജൂലൈ 12നു തന്നെ നേരിട്ടും മാധ്യമങ്ങളിലൂടെയും അറിയിച്ചുകഴിഞ്ഞുവെന്നും അവർ മറുപടി സന്ദേശമായി അറിയിച്ചു.

മൂന്നു മണിയോടെ ഏകദേശം 300–350 പേർ വരുന്ന പോലീസ് സംഘം ചെറുത്തുനിൽപ്പിനെ ബലമുപയോഗിച്ച് അടിച്ചമർത്തി. 70-ഓളം പേർ വരുന്ന ആദ്യസംഘത്തെ അറസ്റ്റ് ചെയ്ത് വലിയ ബാരേജിൽ കയറ്റി താലൂക്കാസ്ഥാനമായ ധഡ്ഗാമിലേക്ക് അയച്ചു.

ജലനിരപ്പ് ഉയർന്നുവന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ഏതുസമയം വേണമെങ്കിലും തങ്ങളുടെ സഹായം അഭ്യർഥിച്ചുവരുമെന്നു കരുതിയ പോലീസിന്റെയും അധികാരികളുടെയും കണക്കുകൂട്ടലുകളെ ഒന്നാകെ തെറ്റിച്ചുകൊണ്ടാണ് സമരം തുടർന്നത്. അരയ്ക്കു മീതെ വെള്ളത്തിൽ പതിനാറ് മണിക്കൂറിലേറെ നിന്നു സമരം ചെയ്തപ്പോഴും അറസ്റ്റിനു ചെന്ന പോലീസുകാർക്ക് ശക്തമായ എതിർപ്പാണ് നേരിടേണ്ടിവന്നത്. ഇത് സൂചിപ്പിക്കുന്നത് അസാധാരണമായ നിശ്ചയദാർഢ്യത്തോടെയാണ് ജലധർണ നടത്തിയത് എന്നാണ്.

സർക്കാർ ആസൂത്രണം ചെയ്തു നടപ്പിലാക്കുന്ന ഒരു വൻകിട പദ്ധതി, തദ്ദേശ വാസികളായ സാധാരണ മനുഷ്യർക്ക് ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശം പോലും നിഷേധിക്കുന്നത്, ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യമായി നടക്കുന്ന കാര്യമൊന്നുമല്ല. എന്നാൽ, ഇതിനെയും ഇത്തരത്തിലുള്ള വൻകിട വികസന പദ്ധതികളെയും അടിസ്ഥാനപരമായി ചോദ്യം ചെയ്യുന്നതിന് ആദിവാസികളും ഗ്രാമീണരും മുൻകൈയെടുത്ത് സമരം ചെയ്യുന്നു എന്നതാണ് നർമ്മദാ സമരത്തിന്റെ ശക്തിയും പ്രത്യേകതയും.

മഹാരാഷ്ട്ര, ഗുജറാത്ത് സർക്കാരുകൾ നല്കിയ തെറ്റായ സത്യപ്രസ്താവനയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സർദാർ സരോവർ അണക്കെട്ടിന്റെ ഉയരം 80.3 മീറ്ററിൽനിന്നും 88 മീറ്ററിലേക്ക് ഉയർത്തുന്നതിന് സുപ്രീം കോടതി അനുമതി നല്കുകയുണ്ടായി. സർക്കാരിന്റെ സത്യപ്രസ്താവനയെ മുഖവിലയ്ക്കെടുത്ത കോടതി അതിന്റെ യാഥാർഥ്യം എത്രയുണ്ട് എന്നു പൂർണമായും പരിശോധിച്ചോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സർക്കാരിന്റെ സത്യപ്രസ്താവനയ്ക്കനുസരിച്ച് അണക്കെട്ടിന്റെ ഉയരം 90 മീറ്റർ വരെ ആക്കിയാൽപോലും ഒറ്റ കുടുംബം പോലും വെള്ളത്തിനടിയിൽ പോകാതിരിക്കാൻ പാകത്തിന് ആളുകളെ പുനരധിവസിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞു എന്നതാണ്. ഇതു സത്യമായിരുന്നുവെങ്കിൽ 88 മീറ്റർ ഉയരമുള്ള ഈ അണക്കെട്ടിന്റെ പിന്നിൽ ഉയർന്ന ജലം മഹാരാഷ്ട്രയിലെ ഡോംഖെഡി ഗ്രാമത്തെയും മധ്യപ്രദേശിലെ ജലസിന്ധി ഗ്രാമത്തെയും ബാധിക്കാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. സത്യഗ്രഹകേന്ദ്രങ്ങളായ ഈ ഗ്രാമങ്ങളെ മാത്രമല്ല, ഭേഡ്, പിപ്പൽചൗക്, നിംഗവാൺ തുടങ്ങിയ ഗ്രാമങ്ങളിലും ഓഗസ്റ്റ് 10–11 തീയതികളിൽ വെള്ളം കയറുകയുണ്ടായി.

സർക്കാരിന്റെ സത്യപ്രസ്താവന പൊള്ളയാണെന്നു തെളിഞ്ഞ ഈ സാഹചര്യത്തിൽ സുപ്രീം കോടതി തങ്ങളുടെ ഇടക്കാല ഉത്തരവ് പുനഃപരിശോധിക്കാൻ തയാറാകുമോ? അണക്കെട്ടിന്റെ ഉയരം കൂടിയത് തെറ്റായ അടിസ്ഥാനത്തിലാണെങ്കിൽ അതു പൊളിച്ചു മാറ്റേണ്ടതല്ലേ.

മഴക്കാലം തുടരുകയാണ്. ഇനിയും ഈ ഗ്രാമങ്ങളിൽ ജലനിരപ്പ് ഉയർന്നുവരാം. അപ്പോൾ എന്തെല്ലാം സംഭവിക്കാം– ഒരു ജലസമാധിയിലേക്ക് മേധാപട്കറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു സംഘം സത്യഗ്രഹികൾ നീങ്ങേണ്ടിവന്നാൽ, അത് ഈ നൂറ്റാണ്ടിലെ വലിയ ദുരന്തങ്ങളിലൊന്നാകും. സത്യഗ്രഹം നടത്തി, സ്വാതന്ത്ര്യം പിടിച്ചുവാങ്ങിയ ഒരു രാജ്യം, സ്വന്തം ജനങ്ങളെ സത്യഗ്രഹം നടത്തി മരിക്കാൻ അനുവദിക്കുന്ന സാഹചര്യം!

തെരഞ്ഞെടുപ്പ് പനി ബാധിച്ച രാജ്യത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയ നേതൃത്വം ഈ നിർണായക സമരം കണ്ടെന്നു നടിക്കില്ല. പക്ഷേ, രാജ്യത്തിന്റെ പ്രഥമ പൗരന് ആദിവാസികളോട് കാണിക്കുന്ന ഈ അനീതി കണ്ടില്ലെന്നു നടിക്കാനാകുമോ.

ന്യായയാത്ര

നർമ്മദയിലെ അസാധാരണ സമരം നയിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ സ്വരം ഇനിയും ആരെങ്കിലും കേട്ടിട്ടില്ല എന്നു നടിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവരെ ഇക്കാര്യം അറിയിച്ചേ മതിയാകൂ, പ്രത്യേകിച്ച് ഡൽഹിയിലുള്ള അധികാരികളെ. ഇതിനായി രാജ്യത്തിന്റെ നാനാഭാഗത്തുനിന്നായി അൻപത് പേർ വീതമുള്ള സംഘങ്ങൾ ഡൽഹിയിലേക്ക് യാത്രതിരിക്കുകയാണ്. പ്രസിഡന്റ് കെ.ആർ.നാരായണനെ കാണാൻ. കന്യാകുമാരി, തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം, കോഴിക്കോട്, കണ്ണൂർ എന്നിവിടങ്ങളിൽനിന്നും സംഘങ്ങൾ കൊങ്കൺ വഴി ബോംബെയിലെത്തി അവിടെനിന്നാകും യാത്ര ഡൽഹിക്കു തിരിക്കുന്നത്. കൂടാതെ മദ്രാസ്, ബാംഗ്ളൂർ, ഭോപ്പാൽ, കൽക്കട്ട, അലഹബാദ്, ലക്നോ, ജയ്പൂർ തുടങ്ങിയ കേന്ദ്രങ്ങളിൽനിന്നും സംഘങ്ങൾ പുറപ്പെടുന്നുണ്ട്. സെപ്റ്റംബർ 20ന് രാജ്യത്തിന്റെ നാനാഭാഗത്തുനിന്നുള്ള ഈ സംഘങ്ങൾ ഡൽഹിയിലെത്തി പ്രസിഡന്റിനെ നേരിൽ കണ്ട് നർമ്മദയിലെ ഇപ്പോഴത്തെ സങ്കീർണമായ സാഹചര്യത്തിൽ അദ്ദേഹം ഇടപെടണം എന്ന് ആവശ്യപെടും.

പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയത്തിന്റെയും ആഗോളവത്കരണത്തിന്റെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ വികസനത്തിന്റെ പേരിൽ വഴിയാധാരമാക്കപ്പെട്ട ജനങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികളും ഇതിനെതിരേ ചെറുത്തുനില്പ് നടത്തുന്ന പ്രസ്ഥാനങ്ങളിലെ പ്രവർത്തകരും സമൂഹത്തിന്റെ നാനാതുറയിലുള്ള ആളുകളും ഈ യാത്രയിൽ പങ്കുചേരുന്നുണ്ട്. നിങ്ങളും ഈ ന്യായയാത്രയിൽ പങ്കുചേരുമല്ലോ. അതല്ലെങ്കിൽ യാത്രക്കു തയാറാകുന്ന ഒരാളുടെ സാമ്പത്തിക ഭാരം ലഘൂകരിക്കാൻ സംഭാവന ചെയ്യുമല്ലോ.

നർമ്മദാ സമരത്തിനുവേണ്ടി നമുക്ക് എന്തുചെയ്യാനാകും?

1. നർമ്മദാ താഴ്‌വരയിലേക്ക് വരിക, സമരത്തിലും പുനർനിർമാണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും പങ്കാളിയാകുക.
2. നർമ്മദാ ബചാവോ ആന്തോളൻ ഗ്രാമങ്ങളിൽ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ (ജീവൻശാല) പഠിപ്പിക്കാനും (പഠിക്കാനും), ജീവൻശാലയുടെ പഠന- പഠ്യേതര പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളിയാകാനും തയാറാകുക.
3. നിങ്ങളുടെ നാട്ടിൽ നർമ്മദാ സമരത്തെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുക.
4. ജില്ലകൾ തോറും നിലവിലുള്ള നർമ്മദാ സമരസഹായ സമിതികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രവർത്തിക്കുക.
5. നർമ്മദപോലെ തന്നെ കേരളത്തിലെ നദികളെ പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളെയും നശിപ്പിക്കുകയും ദുരുപയോഗം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നതിനെ എതിർക്കുകയും പൊതുജനാഭിപ്രായം സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക.
6. വ്യക്തിപരമായ ചെറിയ കൂട്ടായ്മകളിലും നമ്മുടെ തന്നെ ജീവിതത്തെ പുനരവലോകനം ചെയ്യുക. പ്രകൃതി വിരുദ്ധമായ ശീലങ്ങളിൽനിന്നും സംവിധാനങ്ങളിൽനിന്നും പിന്മാറുക.

ബന്ധപ്പെടേണ്ട വിലാസം:

ജിയോ ജോസ്
എൻ.എ.പി.എം.
41/1771, വീക്ഷണം റോഡ്,
കൊച്ചി-18.
ഫോൺ: 0484 – 426506

എബി ജോർജ്
ആയാംകുട്ടി പി.ഒ.
മുട്ടുച്ചിറ – 680 613
കോട്ടയം
ഫോൺ: 0482– 642097

എസ്.അനിത
ശാന്തി ബെൽഹാവൻ
തിരുവനന്തപുരം–3
0471 – 318113

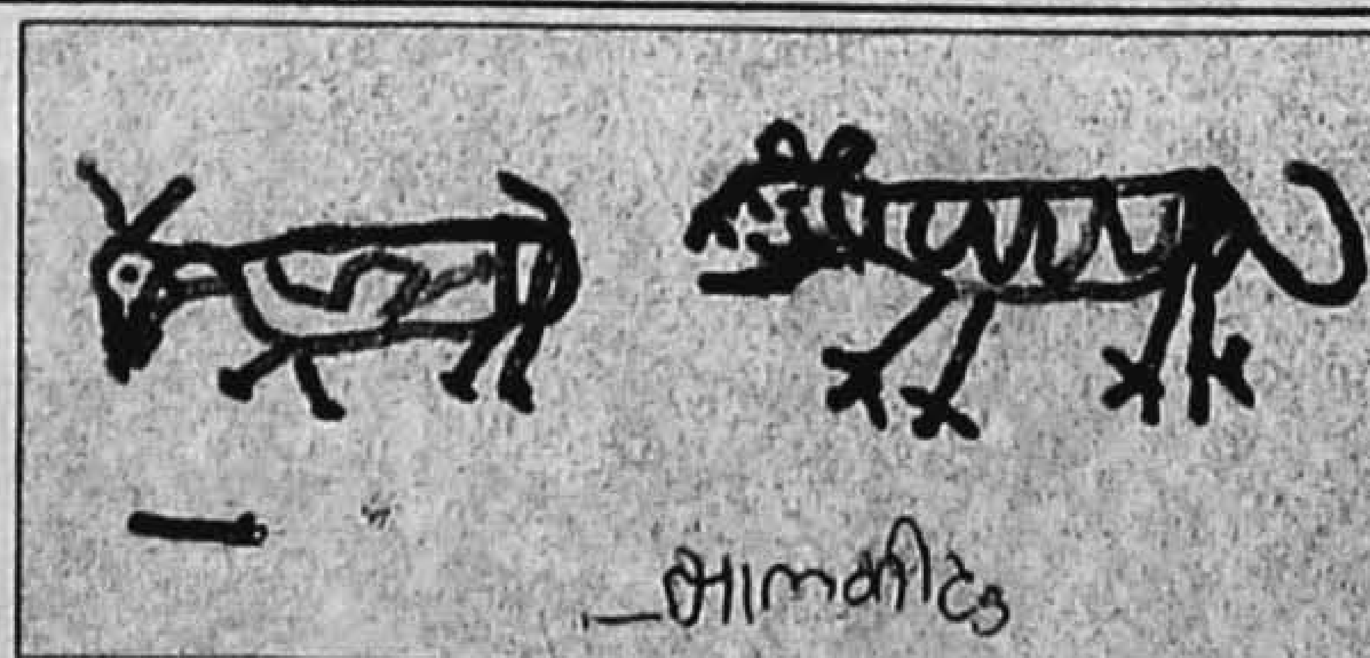

● നർമ്മദ നദിയിലെ യാത്രയ്ക്കിടയിൽ ബോട്ടിൽവെച്ച് ആദിവാസികളും റാലിയിലും സത്യാഗ്രഹത്തിലും പങ്കെടുത്തവരും വരച്ച ചിത്രങ്ങളിൽനിന്ന്. സമ്പാദകൻ: ഡേവിസ് വളർക്കാവ്.